

Faxe Varmeforsyningsråd

Postadresse:
Frederiksgade 9
4690 Haslev
Telefon 56203000

Kontoradresse:
Frederiksgade 9
4690 Haslev

Direkte telefon 56203073
www.faxekommune.dk

Dato: 4. maj 2023

Sagsnummer:
13.03.00-P20-1-21

Referat fra møde den 30. marts 2023

Deltagere

Evida: Poul Jakobsen
Haslev Fjernvarme: Allan Pedersen og Lars Thystrup
Beboerforeningen Gildringeparken: Leif Thomasen
Grundejerforeningen Højgårdsparken: Trine Testmann
Grundejerforeningen Snejpevej: Anne Kirkefeldt, Helen Christoffersen og Jerry Engelgaard
Grundejerforeningen Spurvehøjen: Peter Krüger
Haslev almennyttige Boligselskab: Per R. Jensen
Haslev Boligforening: Kim Schmidt Sivebæk
Karise Borger og Erhvervsforening: Mads Sekjær
GM Teknik: Gunner Mayland
Faxe Forsyning: Timm Bochdam
Teknik & Miljøudvalget: Dorthe Egede Borg, Finn Hansen og Thomas Spange Olsen
Center for Plan & Miljø: Poul Jensen

Du bør bruge Digital Post eller sende/aflevere et fysisk brev, hvis du vil skrive til os. Sådan beskytter du bedst dine oplysninger.

Dine personoplysninger passer vi godt på! Du kan læse om, hvordan vi behandler dine oplysninger, og hvilke rettigheder du har på www.faxekommune.dk.

Bemærkninger til dagsorden

Ingen.

Bemærkninger til seneste referat

Ingen.

Status for varmeplanlægning og informationsbreve

Poul Jensen orienterede overordnet om status for varmeplanlægning og informationsbreve.

I henhold til aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening skulle kommunerne gennemføre en planlægningsindsats for omlægning til

grøn varme – fjernvarmeforsyning eller individuel forsyning – i de områder, der i dag er gasforsynede. Endvidere skulle alle ejendomssejere med gas- eller oliefyr i disse områder have klar besked om udrulning af fjernvarme, herunder om de i stedet skal overveje at skifte til en anden løsning som f. eks. varmepumpe.

Varmeplan blev udarbejdet – Varmeplan 2022 – og Teknik & Miljøudvalget godkendte varmeplanen. Generelt skal overordnede planer godkendes af byrådet, men tiden muliggjorde ikke dette. Endvidere fremlægger vi normalt planer i offentlig høring med eventuel afholdelse af offentligt møde, hvilket desværre heller ikke var muligt tidsmæssigt.

Varmeplanen omfatter gasområder, som planlægges udlagt til fjernvarmeområder, hvilket er muligt, da Haslev Fjernvarme og Faxe Fjernvarmeselskab ønsker at udbrede fjernvarme i henholdsvis Haslev og Faxe. For gasbyerne Dalby, Faxe Ladeplads, Karise og Rønnede er det muligt, da byrådet besluttede at etablere et kommunalt ejet fjernvarmeselskab i regi af Faxe Forsyning – Faxe Energi.

På baggrund af varmeplanen blev der udsendt breve opdelt efter status og plan for fjernvarme:

- Fjernvarme godkendt og etableret
- Fjernvarme godkendt men ikke etableret
- Fjernvarme planlagt
- Fjernvarme ikke planlagt for nuværende

Brevene blev udsendt til ejendomssejere med gas- eller oliefyr i gasområderne – både ejere af boligejendomme, ejere af erhvervsjendomme og ejere af ejendomme med bygninger til offentlige formål.

Ved fælles hjælp er vi kommet langt – men er ikke helt i mål, da alle gasforbrugere ikke ved om der bliver mulighed for fjernvarme eller om de i stedet skal satse på varmepumper.

Status for fjernvarme

Haslev

Allan Pedersen og Lars Thystrup orienterede om planer for fjernvarme i Haslev.

Haslev Fjernvarme har 7 nye udlagte fjernvarmeområder – og eksisterende udlagte fjernvarmeområder, hvor fjernvarmen endnu ikke er etableret, bl.a. ved Jens Martin Knudsens Vej.

Fjernvarmeforsyning af 20 rækkehuse ved Jens Martin Knudsens Vej vil medføre etablering af ca. 300 m hovedledning (ca. 6.000 kr./m) og ca. 300 m stikledning (ca. 3.000 kr./m). I alt ca. 2,7 mio. kr., dvs. ca. 135.000 kr. pr. hus ved 100 % tilslutning. Det vil derfor være urentabelt at udlægge fjernvarme, hvis tilslutningsprocenten ikke er meget høj.

Fjernvarme har forskellige fordele som mulighed for at understøtte regeringens ønsker, flere brændselsammensætninger, stor fleksibilitet i varmeproduktion, stabile priser og støjsvag forsyning.

Ulemper og risici ved udbredelse af fjernvarme er de nuværende priser, for lille tilslutningsprocent og for lang leveringstid. For lavenergihuse er varmemeforbruget endvidere lavt, hvorfor faste omkostninger vil udgøre en stor del af den samlede årlige varmeudgift.

Desuden er der usikkerhed om, hvordan gasprisen vil udvikle sig, hvornår gassen reelt skal være udfaset og om tilskudsordninger.

Samlet kan det være med til, at grundejere fortsætter med gas eller skifter til varmepumper.

Dalby, Faxe Ladeplads, Karise og Rønnede

Timm Bochdam orienterede om planer for fjernvarme i Dalby, Faxe Ladeplads, Karise og Rønnede.

Faxe Energi har besluttet at undersøge mulighederne for fjernvarmeforsyning af gasbyerne Dalby, Faxe Ladeplads, Karise og Rønnede. Der er udsendt pressemeddelelse herom, og på forsyningens hjemmeside er der etableret oplysninger om fjernvarme. På hjemmesiden kan man tilmelde sig nyhedsbrev og tilkendegive sin interesse for fjernvarme.

For nuværende er der i hver by 5-10 %, der har tilkendegivet interesse for fjernvarme.

Udrulning af fjernvarme vil indebære, at der er en tilslutningsprocent på mindst 75. Endvidere bliver priserne, herunder priserne på lån, helt afgørende.

Rækkefølgen for udrulning af fjernvarme i byerne er ikke fastlagt. Den by, der først rammer en tilslutningsprocent på 75, bliver måske den by, hvor fjernvarmeudrulning først påbegyndes.

Mulige lokationer for varmegærker er ved at blive vurderet, bl.a. i forhold til miljø- og lokalplanbegrænsninger. Mulige lokationer tages op på kommende borgermøder.

Faxe Energi har fokus på, at undersøgelse af mulighederne og udrulning af fjernvarme kræver meget og god information og kommunikation med borgerne.

Thomas Spange Olsen oplyste, at byrådet på anbefaling fra Teknik & Miljøudvalget har besluttet, at ændring af varmekilder til f.eks. varmepumper i forbindelse med kommunale bygninger afventer forsyningens undersøgelse af muligheder for fjernvarme, og at kommunale bygninger tilsluttes fjernvarme, hvis dette bliver en mulighed.

Faxe

Poul Jensen orienterede om planer for fjernvarme i Faxe på baggrund af mail fra Faxe Fjernvarmeselskab.

For Egedevej-området er anlægsarbejdet påbegyndt startende fra den sydligste ende ved Torvegade/Nørregade. Arbejdet forventes at strække sig til oktober 2023. Beboerne holdes løbende informeret om gasafkobling, hvor afkoblingspuljen forventes åbnet igen i starten af maj 2023.

For Faxe Syd-området er i april planlagt licitation – og efterfølgende to borgermøder for grundejerne i projektområdet. Det forventes, at licitationspriserne vil være højere end de estimerede anlægsomkostninger i det godkendte projektforslag. Grundejerne skal derfor tage stilling til, om de ønsker at projektet skal forsættes. Fjernvarmeselskabets bestyrelse skal efterfølgende beslutte, om projektet gennemføres eller stoppes.

Generelle udfordringer

Poul Jensen skitserede de generelle udfordringer ved fjernvarme, herunder skifte fra gas til fjernvarme.

Fremstilling og nedgravning af fjernvarmerør er ressourcetungt, dyrt og besværligt, transport af varmt vand medfører varmetab og klimaforandringer medfører mildere vintre.

Fælles varmeværker har dog fordele i form af fleksibel varmeproduktion og kan anvende store varmepumper, elkedler, biogas, solfangere, halm, træflis, træpiller, geotermi og overskudsvarme fra bl.a. virksomheder. Endvidere er det lettere at lagre varme end lagre el. Desuden kan fjernvarmerør holde i mange år.

Overordnet må fjernvarme til trods for de forskellige ulemper vurderes til at være en god og langsigtet løsning sammenlignet med alternativerne varmepumper, brændefyr og pillefyr – men de helt store udfordringer er:

- Prisen: Vil grundejerne betale prisen?
- Fælles projekt: Fjernvarme er et tilbud, og det er grundejernes samlede ansvar, om der kommer fjernvarme i et område. Hvordan får vi udrulning af fjernvarme gjort til et fælles projekt?
- Afventning: Tilslutning til fjernvarme er en stor beslutning, gasprisens udvikling er svær at forudsige, og ophør med at bruge gas til rumopvarmning er foreløbig en politisk ambition. Det kan medføre, at grundejere afventer, ser tiden an og udskyder beslutning om fjernvarme.

Grundejeres usikkerhed og skepsis er væsentligt at have for øje i det videre forløb. Nogle grundejeres skepsis er eksempelvis udmøntet i et borgerforslag (ifm. Folketinget) benævnt Bevar gasfyrene – skift fra naturgas til biogas. Borgerforslaget er begrundet i, at Danmark har masser af grøn gas, hvorfor der ikke er nogen grund til at skrotte gasfyrene i kombination med, at omstillingen vil koste den enkelte husstand et sted mellem 100.000 og 200.000 kr.

Fra rådet kom der forskellige bemærkninger, bl.a.:

- Der er set høje tilslutningsbidrag på landsplan.
- På mange områder er vi individualister, hvorfor det er svært at gøre fjernvarme til et fælles projekt.
- Udbredelse af individuelle varmepumper løser måske sig selv, hvis der ikke er kapacitet nok i elnettet.
- Støj fra varmepumper kan være et problem, men pris og kvalitet hænger tit sammen.

- Opvarmning af ældre huse med varmepumper kan være et problem.
- Måske skal vi mere og bedre informere og forklare.

Gassystemet, status og plan

Poul Jakobsen orienterede om status og plan for gassystemet.

Danmark skal i henhold til bl.a. klimaaf tale om grøn strøm og varme ud-fase anvendelse af naturgas hurtigt, og det er hensigten, at der ikke skal anvendes gas til opvarmning af danske husstande.

- Ambitionen er, at der fra 2035 ikke længere skal være boliger i Danmark, der opvarmes af gasfyr, og at al gas i Danmark skal være grøn i 2030.
- En planlagt nedlukning eller konvertering af dele af gasdistributionsnettet skal understøtte en hurtigere udfasning af gas. Evida pålægges derfor at lave en kortlægning af områder, hvor det vurderes hensigtsmæssigt at lukke for gassen.
- Der skal laves en plan for udfasning af den fossile opvarmning i offentlige bygninger.
- Fjernvarmeselskaber skal planlægge udfasning af gas.

Evidas rolle i udfasningen:

- Opsigelser: Evida tager imod opsigelser fra forbrugere, som skifter varmekilde.
- Afkoblingsordning: Evida administrerer statens afkoblingsordning på vegne af Energistyrelsen.
- Afkobling: Evida står for den fysiske afkobling hos forbrugerne og sørger for, at forbrugerne bliver slutfregnet.
- Samarbejde: Evida samarbejder med kommuner, fjernvarmeselskaber og andre aktører om planlægning og god proces.

Evida deltager i koordinationsfora i kommunerne og sender høringssvar på varmeplaner og projektforslag. Endvidere bidrager Evida med information om gaskunderne, om gasområderne og den gasinfrastruktur der er i de enkelte kommuner.

Konverteringsplan – plan for nedlukning af gasnet – udarbejdes på baggrund af forskellige data, input og viden, bl.a. prognoser for konvertering til andre varmekilder, projektforslag for fjernvarme, hensyn til gasforbrugende virksomheder og potentialer for brintinfrastruktur.

Der er 56 biogasanlæg tilkoblet gasnettet. Anlæggene er primært beliggende i Jylland og på Fyn.

Antal opsigelser er steget markant fra 2021 til 2022 og fortsætter. Ca. 45 % skifter til fjernvarme og ca. 55 % skifter til anden varmforsyning.

Det er en stor omstilling for Evida med så mange afkoblinger. Evida arbejder hele tiden på at blive bedre og tager gerne imod input og tilbagemeldinger.

Fjernvarmeselskaber kan hjælpe Evida ved at:

- Udarbejde tidsplan for konvertering til fjernvarme.

- ”Tag kunden i hånden” og nævn opsigelsesdato til brug for afkoblingsordningen.
- Etabler midlertidig varmforsyning hvis muligt, så Evida kan pulje afkoblinger.
- Giv besked til Evida ved udfordringer – og når hele veje er overgået til fjernvarme.
- Undgå overgravninger.

Jo bedre samarbejde, desto færre overgravninger. Evida oplever rekordmange overgravninger, og næsten halvdelen er forårsaget af entreprenører, der arbejder med anlæg af fjernvarmerør. Hvis man har spørgsmål til ledningsoplysninger, er man meget velkommen til at kontakte Evida.

Placering af nye varmeværker

Poul Jensen orienterede om kommunens overvejelser i forbindelse med kommunens analyserapport om muligheder for fjernvarme, hvori der er skitseret nogle mulige placeringer for nye varmeværker.

Placeringerne er kun foretaget for at gøre det muligt at foretage beregninger i forbindelse med ledningslængder. De anviste placeringer er ikke nærmere vurderet

I analyserapporten er følgende placeringer anvendt:

- Dalby: ved Dalby Renseanlæg.
- Faxe Ladeplads: på havnen.
- Karise: hjørnet Køgevej/Dalbyvej.
- Rønnede: erhvervsområdet ved Faxevej.

Der er mange andre muligheder, bl.a.:

- Fælles varmeværk, placeret midt i kommunen, med transmissionsledninger til de fire gasbyer.
- Fælles varmeværk, der forsyner Karise og Hårlev.
- Placering af varmeværker ved andre tekniske anlæg, f.eks. renselanlæg eller haveaffaldsplads.
- Placering af varmeværker i erhvervsområder.
- Placering af varmeværker, hvor kommunen ejer arealer.

Mulig placering af varmeværk vil også afhænge af, hvordan varmeværket bygges op i forhold til mulighederne varmepumpe, elkedel, gaskedel, flis kedel, halmkedel, akkumuleringstank, solcelleanlæg og solfangeranlæg.

Gode og egnede placeringer afhænger af mange forskellige forhold, som økonomi, plan- og myndighedsmæssige forhold, tekniske forhold, hensyn til omboende, trafikale hensyn, vil ejer sælge arealet, klimatilpasning m.m.

Faxe Energi er i gang med at undersøge mulighederne, som baggrund for ansøgning til kommunen som myndighed.

Timm Bochdam nævnte supplerende, at de også kigger på, om der er overskudsvarme og mulighed for udnyttelse heraf i forbindelse med givne placeringer. Generelt er der mange svære problemstillinger, der skal forsøges taget hånd om i forbindelse med placering af nye varmeværker.

Fra rådet kom der forskellige bemærkninger, bl.a.:

- Brug af havvand kan være en fordel i forbindelse med placering i Faxe Ladeplads.
- Lange fjernvarmeledninger er dyre.
- Der kan indtænkes kombinerede solcelle- og solfangeranlæg – elpaneler med vandbårne anlæg bagpå.
- Vindmøller kan også indtænkes – fokus på, hvor strømmen til varmekæder kommer fra.

På spørgsmål fra Mads Sekjær vedrørende fælles varmeforsyning af Karise og Hårløv oplyste Poul Jensen, at muligheden ikke er vurderet, men Karise Borger og Erhvervsforening kan f.eks. kontakte Stevns Kommune for at høre kommunens umiddelbare bemærkninger hertil.

Opfølgning på varmeplan 2022 – gasopvarmning

Poul Jensen orienterede om, at for gasområder – hvor der for nuværende ikke er planer om fjernvarme – bør der i 2023 foretages vurderinger af, om områderne skal udlægges som planlagte fjernvarmeområder eller som planlagte individuelt varmeforsynede områder. Grundejerne bør vide, om der kommer fjernvarme indenfor de næste f.eks. 10 år.

Det omfatter gasområder i Faxe, gasområder, inkl. Højgårdsparken, i Haslev og gasområdet Olstrup/Vordingborgvej.

Boligområdet i den sydvestlige del af Faxe har et højt potentiale for fjernvarme. Vurderingen er baseret på et relativt højt varmebehov, der kræver yderligere undersøgelser.

I boligområdet i den sydvestlige del af Haslev, inkl. Højgårdsparken, er der mange, som har elradiatorer og varmepumper. Umiddelbart er der derfor ikke stort potentiale for fjernvarme, men det kræver nærmere undersøgelser.

Gasområdet Olstrup/Vordingborgvej har lavt potentiale for fjernvarme. Umiddelbart vurderet bør det udlægges til individuel forsyning, men det afhænger af, om der kommer fjernvarme i den sydlige del af Dalby og nordlige del af Rønnede, herunder om der etableres transmissionsledning mellem Dalby og Rønnede.

Faxe Kommune vil i 2023 drøfte problemstillingerne med Faxe Fjernvarmeselskab, Haslev Fjernvarme og Faxe Energi, som grundlag for den videre opfølgning på varmeplanen.

Opfølgning på varmeplan 2022 – olieopvarmning

Poul Jensen orienterede om, at Faxe Kommune gerne vil vejlede om alternativer til oliefyr, tilskudsmuligheder m.m. i den udstrækning grundejere finder det relevant – grundejere med oliefyr i områder, hvor der ikke kommer fjernvarme.

Vejledning kan ske via informationsbreve, digitale eller fysiske møder, generelle møder eller ét møde for hver landsby, messer m.m.

I Førslev er der f.eks. 139 boliger, hvoraf 46 har oliefyr, 41 varmepumper, 27 elradiatorer, 24 fast brændsel og 1 gas.

Udfordringer generelt ved udfasning af oliefyr er, at ikke alle har råd, der kan være lange tilbagebetalingstider (stor investering og lille årlig driftsbesparelse) og lave huspriser, der måske dårligt kan bære investeringen. Etablering af eventuelle fælles anlæg kræver aktive grundejere med interesse, tid og overskud til at undersøge fordele og ulemper ved fælles anlæg samt eventuelt etablere og drifte sådanne anlæg.

Mange grundejere har ikke behov for kommunal vejledning. Mange grundejere spørger og får input fra familie og venner, naboer og omboende, søger på nettet m.m.

Fra rådet kom der forskellige bemærkninger, bl.a.:

- I Førslev er der mange som har skiftet til varmepumpe uden kommunal vejledning – så umiddelbart er der hos mange ikke et stort behov.
- Mange bl.a. ældre mennesker har ikke råd, og mange har behov for mere konkret og individuel vejledning end via generelle breve og møder.
- Det er vigtigt, at kommunen målretter informationen og bruger forskellige informationskanaler, da grundejere med oliefyr har meget forskellige økonomiske og sociale forudsætninger.
- Information om tilskud via landsbypuljen er vigtigt at formidle videre ud end via kommunens hjemmeside.
- Ejendomsmæglere kan inddrages og formidle oplysninger om bl.a. tilskudsmuligheder.

Generel orientering

Poul Jensen orienterede om lokale energifora og NEKST.

Lokale energifora skal etableres i henhold til aftale mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om fremskyndet planlægning for udfasning af gas til opvarmning og klar besked til borgerne.

Formålet med lokale energifora er at sikre den fornødne koordinering ved udfasning af fossile brændsler til opvarmning. De lokale energifora kan bestå af bl.a. kommuner og fjernvarme- og eldistributionsselskaber, Evida, virksomheder med potentiale for udnyttelse af overskudsvarme m.fl.

Indtil videre fungerer Faxe Varmeforsyningsråd som vores lokale energiforum. I forbindelse med eventuel etablering af fjernvarme i de fire gasbyer tages stilling til, om der kan være behov for et særskilt lokalt energiforum.

Regeringen har nedsat en national energikrisestab – NEKST. Formålet med NEKST er at sikre hurtigere handling på akutte grønne udfordringer

som bl.a. fjernvarmeudrulning. NEKST-arbejdsgruppen – Farvel til gas i danske hjem – skal de næste ni måneder arbejde med tre centrale spor inden for udrulning af fjernvarme og udfasning af olie- og gasfyr:

1. Projekter på plads i 2023.
2. Effektiv udrulning af fjernvarme.
3. Grønne individuelle og fælles varmeforsyningsløsninger.

Næste møde

Tirsdag den 24. oktober 2023, kl. 19-22.

Med venlig hilsen

Poul Jensen
Klima- og Bæredygtighedskonsulent